

ЦЕНТР
українсько-європейського
наукового співробітництва

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Центр українсько-європейського наукового співробітництва

Всеукраїнське науково-педагогічне
підвищення кваліфікації

**«ЗАСОБИ І ПРИЙОМИ, ЯКІ СПРИЯЮТЬ
РОЗВИТКУ Й КОМУНІКАЦІЇ ПЕДАГОГІВ
ТА ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ
ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ»**

30 січня – 12 березня 2023 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2023

УДК 37.02:376(062.552)

3 – 36

Організаційний комітет:

Федоренко Світлана – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри логопедії та логопсихології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова;

Козинець Олександр – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри логопедії та логопсихології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова;

Пінчук Юлія – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри логопедії та логопсихології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова;

Швалюк Тетяна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри логопедії та логопсихології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова;

Корнєв Сергій – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри логопедії та логопсихології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

3 – 36 **Засоби і прийоми, які сприяють розвитку й комунікації педагогів та дітей з особливими освітніми потребами** : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 30 січня – 12 березня 2023. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2023. – 112 с.

ISBN 978-617-554-120-3

У збірнику представлено матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Засоби і прийоми, які сприяють розвитку й комунікації педагогів та дітей з особливими освітніми потребами» (30 січня – 12 березня 2023 року).

УДК 37.02:376(062.552)

© Український державний університет імені Михайла Драгоманова, 2023

© Центр українсько-європейського наукового співробітництва, 2023

ISBN 978-617-554-120-3

ЗМІСТ

Особливості навчальної діяльності молодших школярів з порушеннями мовлення Бабаніна І. О.	6
Інноваційна діяльність вихователів закладів дошкільної освіти у глобалізованому суспільстві Бай Цзішен	9
Психолого-педагогічні основи ігрової діяльності дітей з порушеннями мовлення Бистранівська О. С.	12
Розвиток цифрової грамотності майбутніх вчителів спеціальної освіти Близнюк Т. О.	16
Принцип міждисциплінарності, мультиміждисциплінарності в галузі охорони здоров'я на прикладі дітей з РАС Візірякіна О. М.	20
Діагностика та формування толерантного ставлення до дітей молодшого шкільного віку з особливими потребами Віщукаєва К. М.	23
Особливості розвитку мовлення у дітей раннього віку Дубовик О. М.	25
The challenges of implementation of inclusive education in Ukraine Zaika A. Iu.	27
Особливості корекційної роботи з дітьми із затримкою мовленнєвого розвитку Звєкова В. К.	29
Функції інклюзивної освіти в дошкільній педагогіці Іншаков А. Є.	32
Функції інклюзивної освіти в дошкільній педагогіці Іншакова І. Є.	34
Використання інноваційних технологій у логопедичному супроводі дітей з особливими освітніми потребами Кабельнікова Н. В.	36

Література:

1. Бадер В. І. Розвиток усного і писемного мовлення молодших школярів : монографія. К. : А.П.Н., 2000. 314 с.
2. Баль Н. М. Актуальні проблеми діагностики мовленнєвих порушень у дітей. *Актуальні питання корекційної освіти*. 2010. Вип. 1. С. 22–29. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apko_2010_1_4.
3. Бондар В. І. Проблеми корекційного навчання у спеціальній педагогіці: навч. посібник. Київ : Наш час, 2005. 176 с.
4. Конопляста С. Ю., Сак Т.В. Логопсихологія: навч. посібник. Київ : Знання, 2012. 293 с.
5. Круглій К. Л. Діагностика мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку. Запоріжжя : ТОВ «ЛППС» ЛТД, 2005. 208 с.

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Бай Цзішен

*аспірант кафедри педагогіки,
іноземної філології та перекладу*

*Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця
м. Харків, Україна*

Трансформації, що відбуваються в сучасній освіті, зумовили необхідність якісних змін у діяльності освітян. Сучасне суспільство потребує педагога-дослідника, здатного до сприйняття нових ідей, прийняття нестандартних рішень, активної участі в інноваційному процесі ЗДО, готового компетентно вирішувати дослідницькі завдання. Однак освіті докоряє те, що воно значно відстає з інших видів об'єднаної праці. Педагогів критикують за їх консерватизм та інертність, опір нововведенням [2, с. 12].

Враховуючи особливості сучасного історичного періоду, труднощі епохи змін, ризик у повсякденному житті, вихователь повинен по-новому подивитися на систему «вихователь-дитина». Таким чином, виникає потреба у нових кадрах педагогів-гуманістів, які будуть готові усвідомлено, творчо, самостійно розвивати дитину у суперечливих умовах сучасного світу.

Інноваційна педагогічна діяльність на сьогодні є однією із значущих елементів освітньої діяльності дошкільної освітньої організації, логічно переходить до виникнення конкурентоспроможності дошкільної освітньої організації та задає напрямок професійного зростання педагогів, сприяє особистісному розвитку вихованців [1, с. 170].

Звідси робимо висновок, що інноваційна діяльність не порушуно пов'язана з науково-методичною роботою педагогів, розвитком вихованців дошкільної освітньої організації та створює передумови гуманізації освіти.

Інноваційна діяльність вихователя полягає у тому, щоб розпочати освоєння нововведень розвиваючого характеру, впроваджувати нові форми, методи, методики, засоби, технології, програми у виховно-освітній процес.

Застосовувати та вивчати на практиці, використовувати свій особистий досвід та знання ми можемо через провідну діяльність дошкільного віку – гру.

Можна з упевненістю сказати, що інноваційну діяльність можна трактувати як особистісну категорію, як творчий процес та результат творчої діяльності; вона передбачає наявність певної міри свободи дій у відповідних суб'єктів. Важливість інноваційної діяльності особистості пов'язані з можливістю самовираження, застосування своїх здібностей, з творчістю. Труднощі, що виникають у процесі інноваційної діяльності, постають перед особистістю як перспектива можливості їх вирішення самотужки [3, с. 125].

Необхідно відзначити, що реалізація на практиці інноваційного потенціалу кожного вихователя виявляється особливо результативною при наявності педагогічного колективу однодумців, здатних до реалізації у сфері освіти інноваційних ідей, дослідно-експериментальних проектів та технологій, що у свою чергу буде сприяти зміцненню конкурентоспроможності ЗДО.

Важливо, що дослідно-експериментальна робота може сприяти підвищенню професійного рівня педагогічних кадрів інноваційного освітнього закладу: подолання відірваності теорії від практики; переорієнтації на особистість дитини; переходу від репродуктивних форм навчання до творчих; вчить самостійного пошуку вирішення проблем вихователя у процесі спілкування; підвищує рівень педагогічної взаємодії, а також сприяє розвитку інноваційного потенціалу педагога та сприяє його особистісного зростання [5, с. 122].

Проте, як показує моніторинг освіти, до інновацій більшою мірою виявляють готовність молоді спеціалісти. У сучасній освіті інноваційна діяльність охоплює не лише цифрові, комп'ютерні аспекти навчально-

виховної діяльності (це засоби та технології), а й окремі аспекти цієї діяльності, які торкаються особисто діяльності педагога.

Інновації можуть бути в плані організації педагогом навчально-пізнавального процесу на основі сучасних уявлень з галузі педагогіки, психології та ін.

Можна стверджувати, що педагогічна інноваційна діяльність – це продуктивний творчий процес, що призводить до дуже важливих конструктів. Професійна компетентність у новому розумінні становить мобільність, самоосвіта, здатність до оновлення, до розбудови процесу навчання у цифровому просторі.

Не треба боятись нового цифрового світу, він став реальністю. Інтернет та цифрові технології стали частиною людського життя. Крім цього, сучасні діти є тим поколінням людей, яке народилося в оточенні різних гаджетів. Реалії світу, що динамічно змінюється, такі, що він вимагає від них здатності самостійно вчитися і багаторазово переучуватися протягом життя. Інтернет дуже мінливий, щодня відкриває нове [4, с. 12].

Отже, сьогодення у суспільстві відбувається багато перетворень, і дошкільному освіті необхідно йти у ногу з цими змінами. Традиційний педагог йде зі сцени.

На зміну йому приходить педагог-дослідник, вихователь, консультант, керівник проєктів, педагог з інноваційним стилем мислення, здатний до творчої та професійної діяльності, самовизначення та саморозвитку. Такий педагог позитивно впливає якість навчання та виховання в освітньому закладі, створює умови для духовного розвитку дітей, здійснює особистісно-орієнтований підхід до них.

Прийняття педагогічним колективом нововведень є важливим фактором для вирішення проблем, що реалізуються у дошкільній освітній організації. У зв'язку з цим потрібне визначення готовності педагогів до впровадження нововведень у навчально-виховний процес. Від того, як організована (процесуально та змістовно) методична робота, залежатиме рівень модернізації освіти та подальше впровадження інновацій у навчально-виховний процес.

Література:

1. Козак Л.В., Гаращенко Л.В., Кочмар Д.А. Творчість як основа інноваційної діяльності майбутнього педагога. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 69. С. 169–173.

2. Крутій К.Л. Інноваційна діяльність у сучасному дошкільному навчальному закладі : методичний аспект. Запоріжжя : Тов. «ЛПКС» ЛТД, 2019. 128 с.

3. Стрілець С. І. Теоретико-методичні засади підготовки вчителів початкової школи засобами інноваційних технологій. *Проблеми соц. роботи: філософія, психологія, соціологія*. 2021. № 2. С. 125–130

4. May K. E., Elder A. D. Efficient, helpful, or distracting? A literature review of media multitasking in relation to academic performance. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*. 2022. Vol. 15. P. 2–17.

5. Twenge J. M. iGen: Why Today's Super-Connected Kids Are Growing Up Less Rebellious, More Tolerant, Less Happy and Completely Unprepared for Adulthood. New York : Atria Books, 2017. 439 p

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ

Бистранівська О. С.

викладач

*Комунальний заклад «Уманський гуманітарно-педагогічний
фаховий коледж*

імені Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради»

м. Умань, Черкаська область, Україна

Освітня політика України, відображаючи загальнонаціональні інтереси, враховуючи загальні тенденції світового розвитку, орієнтується на потреби дитини.

У новій редакції Базового компоненту дошкільної освіти головним є формування компетентностей дитини в різній діяльності й набуття дитиною певного досвіду в цій діяльності. Одними з ключових для дошкільної освіти є мовленнєва та ігрова компетентності. У процесі гри відбуваються важливі зміни у психіці дитини дошкільного віку, дитина вчиться комунікувати з однолітками, створюються умови для її переходу до нового, вищого рівня розвитку.

В даний час в Україні, як і в усьому світі, спостерігається тенденція зростання кількості дітей з порушеннями розвитку, що визначає особливу гостроту проблеми не тільки їх соціальної адаптації та інтеграції, а й корекції у них первинних та вторинних порушень.

Розвиток мовлення дитини відіграє важливу роль у загальному розвитку особистості. Розуміння мовлення оточуючих і особисте активне мовлення супроводжує усі види діяльності дитини, зокрема й ігрову діяльність.